

ТРГОВИНСКИ ГЛАСНИК

ОРГАН БЕОГРАДСКЕ ТРГОВАЧКЕ ОМЛАДИНЕ

БРОЈ 149.

БЕОГРАД, ЧЕТВРТАК, 10. ЈУЛА 1914. ГОД.

ГОДИНА XXIV.

ИЗЛАЗИСВАКИДАН
СЕМ ПОНЕДЕОНИКА
И ДАНА ПО ПРАЗНИКУ
СТАЈЕ ЗА СРБИЈУ.
ЦРНУ ГОРУ И БУГАРСКУ
ЗА ГОДИНУ дин. 24 :
ЗА АУСТРО-УГАРСКУ
КРУНА 30
ЗА ОСТАЛЕ ЗЕМЉЕ
Ф. 30
Рукописи се не враћају
ЈЕДАН БРОЈ 10 дп.

РЕД СВЕЧАНОСТИ

о свршетку XXV године рада у Трговачкој Школи Београдске Трговачке Омладине

У недељу 13. јула 1914. год.

I СКУП

- 1) Скуп ученика у школи у Душановој улици, у 8 часова пре подне;
- 2) Г. г. чланови Управног и Школског Одбора нека извеле доћи у 8¹₄ часова.

II ПОЛАЗАК У ЦРКВУ

У 8 и по часова пре подне полазак у Саборну Цркву на службу Божју и благодарење.

III ПОВРАТАК ИЗ ЦРКВЕ

После службе Божје и благодарења отићи ће сви у салу основне школе у Босанској улици.

IV У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ

- 1) Саопштење оцена ученицима;
- 2) Раздавање сведочанства свршеним ученицима Трговачке Школе и свршеним ученицима Више Трговачке Школе;
- 3) Раздавање награда одличним и врло добрым ученицима;
- 4) Читање похвалнице ученицима, који немају ниједног изостанка преко године и који су положили испите.

Молимо чланове Испитног Одбора и све пријатеље школе и чланове нашега Удружења, да својим присуством извеле увеличати ову значајну свечаност Београдске Трговачке Омладине.

Београд 9. јула 1914. год.

Пословођ,
Драгутин Стефановић

Управник Школе,
Никола М. Беловић

Председник Београдске
Трговачке Омладине,
Марко Вулетић

Један летимичан поглед на привредне прилике у Грчкој.

да их по истеку извесног броја година 20—30 може откупити. За већину пруга рок за откуп већ је истекao.

У следећем прегледу изненадом дужину појединих железничких пруга с назначењем: дужине и ширине колосека, кад је саграђена; концесије за експлоатацију давате су кад истиче рок концесији и кад на 99 година, с правом државе, истиче рок за откуп:

Још пре рата вотирани су заједнички и израђени пројекти за нове железнице у дужини од 641 км. су они гроб његовим одвратним изливима мржње против све- ге су већином уског колосека, а га и свачега што се у југословенским земљама ставља супрот њиховим плановима и обрљали су страхопоштовање пред смрћу наследника престола одвратним патриотским комедијама.

* * *

Далеко боље но сувоземна саобраћајна средства стоје поморска грчко бродарство.

У почетку су, као уосталом и свуда, биле једрилице које су вршиле поморски саобраћај; од претидесят година па на овамо, број пароброда нагло се повећава, док је број једрилица у опадању.

Бројно стање као и темпорерно крећење једних и других пловних објеката, казују нам следеће цифре.

(Наставиће се)

(4) Све су железнице у приватним рукама, мада је држава пласирала у њих преко 120 мил. дин. Концесије за експлоатацију давате су кад истиче рок концесији и кад на 99 година, с правом државе, истиче рок за откуп:

	дужина	колосека	ширина	као се- равна	као је рок,	откуп,	као концесија	као истиче
1. Пиреј—Атина—Пелопонез	754							
I секција	458	1m	1892		1915		1981	
II секција	184	1·	1899		1915		1981	
III секција	90	1·	1902		1915		1981	
IV секција	.22	0.75	1895		1915		1981	
2. Атина—Лариса—граница	440	1·44	1910		1927		1999	
3. Тесалијска железница	249	0.60	1884/ ₉₀ ³	1897/ ₉₁₀ ^{1981/59}				
4. Северо-западна железница	74	1·	1890		1910		1989	
5. Пиреј—Атина	10	1.44	1869		—		1943	
6. Атина—Кафисија	76	1·	1895		1920		1989	
7. Пиргос—Катақонон	13	1·	1882		—		1989	

У погледу возног парка (локомотива и вагона) ове су железнице врло рђаво снабдевене. Тачних података за ово немамо за све пруге, већ само за пелопонеску жеlezницу, која за дужину од 754 овакав:

	брз путника	тона робе
Атина—Пиреј—Пелопонез	2.000.000	312.000
Атина—Кефисија	804.000	20.000
Тесалијска железница	555.000	100.000
Атина—Лариса—граница	420.000	65.000
Северо-западна железница	195.000	23.800
Пиргос—Катақонон	90.000	?
Атина—Пиреј (сада електрична жеlezница)	4.900.000	—

Südslavische Rundschau

или

Шта се у Аустрији мисли после атентата у југословенским круговима.

П.

„Клерикали (у југословенским земљама Аустро-Угарске), још за живота престолонаследника злопотребљавали су, за своје циље-

треба узме у оцену, могу се тек разумети сви ови догађаји, који су се првих дана после сарајевског атентата додали у југословенским земљама.

„Злочин је извршио један православни (по најновијим вестима има у завери и католика и муслимана) и он се приписује великословенској идеји. Ова је околност несавесним клерикалним партизанима дала добродошлу прилику, да измахну један ударац против целог народа српског, како би разорили сједињење три југословенска племена.

„Сва таја и јавна непријатељства, која су у Босни од вајкада владом подржавана, социјалне су притности, политичке диференције, подстrekачи су довели до сувог излива, и ћутање које прави жаљост пуну пијетета, пробио је дивљи тутањ босанског погрома.

„Свет је доживео једно позорје, чије сценарије подсећају на оне експресе, какви су се одигравали у старом Риму по смрти императора, и какви су, за последњих сто

година тако жалосно пратили политичке преврате у Турској. У место да држава, у тренутку када је представник њене (државне) идеје погођен непријатељским куршумом, укаже свету слику унутрашњег мира и сталожености, она се и пред самом собом и пред целим светом најдубље компромито вала, пуштајући сваке осуде достојне експресе „патриотичких“ руља, да пљачкају, руше и придижу имовину мирних грађана, носећи, за своју заштиту наспрам власти, цареве слике и певајући царску химну (каква повреда страхопоштовања према врховном чувару права!). Одјек јавног мишљења не оставља никакву сумњу у овако компромитујуће понашање државне власти и њено понашање не можемо довољно да живошемо.

„Нека је довољно констатовати, да по подацима сведока, чијој се објективности не може ништа при

говорити, јавна сигурност и мир у Сарајеву не би били ни за тренутак поремећени, да то власт ље хтела. Она циничка поруга, да се против пљачкаша није могло поступити са строгошћу, јер су се,

санђим, морала штедети „патриотска осећања“, вистину је жалостан знак оног духа, који испуњава у праву анектираних земаља!

„Дејство, какво су ови експреси морали произвести на православни народ те земље, није потребно ближе описивати. Чак се чини, да се на меродавним местима и рачунало са последицама ових атентата гомиле: објављивање преког суда и једно „пастирско“ писмо ерцбисмофа Штадлера, дају доказ, како се са пуно страха увидело, над каљку провалију прете да одведу земљу ове разуздане страсти, сем што се преосвећени поглавар Католика доцкан сетио како је Господ казао: „освета је моја“.

У Босни дати знак био је за ваколики клерикализам у југословенским земаљама, сигнал за мобилизацију. У Хрватској је бедна група франковаца мислила, да су понова дошли дани хрватско-српског премлађивања, када се може разбити и српско-хрватска коалиција.

„На улицама Загреба, на брзу руку скупљене гомиле за пљачку вољне, почеле су налетати не само на Србе, већ су их „патриотични“ подстrekачи повели и против националних Хрвата. У сабору хрватском, у тренутку када је сабор хтео дати израза своје жалости поводом сарајевског злочина, скочили су „великохрвати“ Франк, Хорват и другина да се зграњају против „српске убијачке нације“, у чему их је надмашио, само после неколико дана земаљски управљач Крањске (у Словеначкој) Шустерчић у своме говору. Ипак клерикални франко фуртимаши нису нашли одзива; улице отказаше и остали свет је надњима преломио штап. Сабор је, на предлог једног вијеног хрватског члана, на дуже време ове обрљаце народне части искључио

из часног друштва народом изабраних представника.

У словеначким земаљама нема Срба. Словеначки клерикали су онда свој гњев искали над „српским пријатељима“, дакле на националним Словенцима. Већ првих дана после атентата тврдио је на једном сељачком скупу др. Крек,

посланик на царевинском сабору, у овоме вищегласном кору клерикални убица престолонаследников прави правцати „либерал“ и да га је либерализам одвео на краљоубиство. Тиме је за словеначке клерикале ударено било у праву жицу: домаћи политички противник (т. ј. словеначки либерали) савезник је убица престолонаследникова!

„У Босни су „побожни“ клерикални кругови били ти, који су с планом организовали почињене експресе, и поглавито напујали муслиманску руљу против Срба. Иступа против Срба у Босни било је само у оним местима, где се налази католика, и где је у цвetu клерикална пропаганда.

„У хрватском сабору франковци су дочекали председника сабора др. Медаковића, Србина, са виком: „Доле убица!“ а на одвратан начин сипали су грдије против коалиције: „Руско-српска, хајд у Скопље! Убице, још су вам рује крваве, крв престолонаследникова попрскала вас је! Дед, да видимо ваше словенско јединство са вашим бомбама, с којима рукујете, да краља убијете? Бити Србин значи бити велеиздајник! Овде се претварате као лојални, а тамо напољу убијате нашега краља!... Бане, кажи краљу, да смо ми Хрвати његови верни, а Срби су подмуклице!“

„А да видите како говори један клерикални подстrekач, студент Маштровић скупљеним франковцима: „Срби су убили нашег законитог хрватског престолонаследника и његову супругу. Крв обе жртве мора заувек да нам закрвљи очи, а мирис невино проливене крви да нас подстиче на страшну освету. „Крв за крв!“ И онда је запевана царска химна!

„Нека се не изгуби ни ово место из говора словеначкога земаљског поглавара др. Шустерчића, говореног пред љубљанским ожалошћеним скупом: „Ко верује да је Палат невин за Христову смрт, тај нек верује да је невина и српска влада, влада бесавесних убица, који су као стока искасали и свога рођеног краља. Бомбе су из арсенала у Крагујевцу, заверици су их заједно са бровнинговим револверима и новцем добили у Београду. Тамо је ова злочиначка зверска скова, јер су се бојали, да ће Франц Фердинанд, разглазити главу великосрпској пропаганди. Ко у то још сумња, тај нека чита безобразне београдске листове, који тврде како је Аустрија трула.

„И хрватска и словеначка тако звана „католичка штампа“ надметала се, која ће од њих боље наградити и оклеветати српски народ, и што простачније денунцирати поједине народне личности. Орган франковаца „Хрватска“, штадлерове новине „Хрватски дневник“ и главни орган шустерчићеваца „Словенац“ певали су прву ноту

збор доброг управљања толико и збор јаке металне резерве.

Капитал може тада служити као средство за акцију тако исто корисно, а може бити и корисније, него као средство за гаранцију. Он не даје више поузданости кад је пласиран у државне ренте, него кад је пласиран у есконт добrog трговачког папира. У тренутку кризе, ренте се не могу ослободити, пошто би се оне могле продати само на штету банке и финансијског трга док фондови употребљени за есконт трговачких ефекта улазе постепено у кратким роковима и одржавају подлогу.

Банка, чији је капитал непокретан, има доиста металну подлогу, али јој та метална подлога, коју подмирују њени послови, већим делом не припада, и ако криза умножи број новчаница које се подносе на исплату, пошто је то управо време, кад се под истим упливом повлаче оставе у текућим рачунима, то се банка може наћи врло брзо у забуни. Тада је банка изложена крајњим мерама, то јест, супедовању плаћања или принудном курсу.

Банка, која располаже својим капиталом, не може увек да прибегне по-

* Séances et travaux de l' Académie des sciences morales et politiques, avril 1864.

требним мерама; она може бити пријућена да ограничи есконт, било подижући есконтну стопу, било скраћујући рокове за исплату; али то она може учинити само онда, ако се трг налази, уопште, у нормалном положају.

То се ређе догађа. У сваком случају, постоји већа лакоћа и поузданост у пословима. Могуће је, да се у обичном времену врши есконт у већој количини и да се припремају извори за тежа времена, купујући било менице на иностранство, било племените метале.

Сад ћемо изнети разлоге противне, стране.

Пошто је капитал банака намењен да помаже портфољу, кад је потребно то се он мора разликовати од портфоља, да не би био подвргнут истим евентуалностима.

Тај капитал треба пласирати и то најпоузданije у државне ренте. Једно новчаничкој банци, која ужива нове рење публике, није потребан њен капитал за есконтовање свих трговачких ефекта, који се могу примити и да се снабде са металним новцем; пр. који има да емигује новчанице ста-

стане, да врши све те операције са својим кредитом у обично време.

(Наставиће се).

Новчаничне (Емисионе) Банке.

од

Леона Смита

превео

М. И. Ђукић

(9)

Енглеска је остала 20 година под тим режимом. Кад ли ће Аустрија и Русија откупити сав папир, који су емитовали? Пошто народи немају никакав солидан еталон вредности, то они имају тешкоћа у својој унуграшињу трговини а нарочито у својим односима са иностречством.

У Француској се још приметило, да су банке нарочито створене да потпомажу трговину и индустрију и да су извори, које морају за то употребити, нужно умањени у сразмери са појаимицама, које држава од њих изискује. Хиполит Паси је такође показао ризик, којима се оне излажу. „Извесно“, вели он, „привилеговане банке не би добро урадиле, кад би оставиле неупотребљен основни капитал. За њих је много боље, да га пласирају у продуктивне вредности, с којима се може лако трговати и на другога пренети. Кад оне оперишу на тај начин, оне наплаћују интерес и опет зато задржавају

право остварити, у случају потребе, један део њихове имовине. То право оне губе увек, кад држава прими од њих на свој захтев сав или један део њиховог капитала. Свака позајмица учињена држави додаје новчаницама, које имају за ослонац трговачке ефекте, а чији је рок за исплату познат, друге новчанице, за које одговарају само потраживања, која се не могу наплатити или која се могу наплатити у неизвесном и далеком времену. Те новчанице, и ако се исплаћују по вијењу, не проузрокују, као друге, брза и редовна примања, која захтева непрекидно одржавање металне резерве, и што се више оне

емитују, то се више банка излаже немоћи да одговори својим обавезама*. У разним приликама, кад су та питања претресана у делима и у скупштима, дати су разни разлози за савез и против савеза интереса држава и новчаничких банака.

Кад је једна привилегована банка основана у држави, у којој није постала слична установа и где је још не поверење, то да би се оно умањило, биће добро да банка понуди публици гаранцију капитала, који је пласиран у колико је могуће сигурије ван њених послова, али то не мора бити, кад банка ужиша поверење публике, колико

требним мерама; она може бити пријућена да ограничи есконт, било подижући есконтну стопу, било скраћујући рокове за исплату; али то она може учинити само онда, ако се трг налази, уопште, у нормалном положају. То се ређе догађа. У сваком случају, постоји већа лакоћа и поузданост у пословима. Могуће је, да се у обичном времену врши есконт у већој количини и да се припремају извори за тежа времена, купујући било менице на иностранство, било племените метале.

Сад ћемо изнети разлоге противне, стране.

Пошто је капитал банака намењен да помаже портфољу, кад је потребно то се он мора разликовати од портфоља, да не би био подвргнут истим евентуалностима.

Тај капитал треба пласирати и то најпоузданije у државне ренте. Једно новчаничкој банци, која ужива нове рење публике, није потребан њен капитал за есконтовање свих трговачких ефекта, који се могу примити и да се снабде са металним новцем; пр. који има да емигује новчанице ста-

стане, да врши све те операције са својим кредитом у обично време.

(Наставиће се).

Нека они боље виде трулеж своје рођене државе, чији смрад испуњава целу Европу. Ми Аустријанци имамо, Богу, хвала цара по милости божјој, а Срби, по милости убилица." У даљем свом говору није др. Шустерчић пропустио да укаже: како су само он и његова партија држави верни и одани. Јели чудо да је следећег дана из Загреба од франковаца добио телеграм, у коме му се шаље поздрав и изјављује захвалност..."

Такве нам слике даје, у једном несрћном времену, објективни лист „Südslavische Rundschau“ Она их је снимила на лицу места и у правим бојама. Те нам слике ваља уочити и запамтити. Сад понова видимо ону унутрашњу везу, која везује „верне и одане“ клерикалце југословенске и чини од њих једну духовну целину, кроз сву Словеначку, Хрватску, Босну и остале југословенске земље под аустро-угарском управом. У оваквим данима искушења најбоље се упознају и пријатељи и непријатељи. Непријатељи југословенске слоге и узајамности имали су неколико мучних дана својега жалосног триумфа. Али кад ти дани прођу, кад се разиђе густа магла, кроз коју промичу ови мрачни ликови и кад понова засија весело сунце над земљама југословенским, онда ће триумфовати ипак југословенска свест, узајамност и култура, која је чинила и чиниће од свега југословенског света једну духовну целину, која и ако распарчана на то лико делова ипак има један национални дух и једну словенску душу.

МАЂАРСКО ПИТАЊЕ.

То је питање на тапету. Иставили су га сами Мађари. Питање бити или не бити, у њих већ постоји. То је питање створио Беч разноврсним својим настрадајима на мађарску независност. Сваком мисаоном човеку данас је јасно, да мађарска сервиљност Бечу, означава њихову прочаст, а отпор обратно. Гроф Алберт Апоњи хоће прво. Нема сумње да ће гроф Апоњи рећи, — то Србин каже. Гроф Апоњи не би требао да заборави две врло светле појаве у мађарској историји — Дамјанића и Петровића (Пелевић). Те две светле појаве исто су рекли, а Срби су били. Историја мађарског народа њима је дала за право, а не прецима грофа Апоњија, који су баш тако исто мислили као и њихов даљи потомак, који је представник политике ропске послушности Аустрији. Наглашујем, да је то најблажа карактеристика. Па како ови редови немају циљ забадања у ране као што то чине пасуси грофа Апоњија него, напротив, санирање немилих успомена и утирање пута зближењу, ради чувања заједничког интереса и одбране од заједничке опасности — то ћемо одмах и да пређемо на ствар.

У доба косовске битке — 1389. г. мађарски народ посматрао је равнодушно турску навалу на Србију. Последица те равнодушије била је прво пропаст, па одмах и Мађарске. Турци прво потукли Србе, после Мађаре. Слабији је тако постао јачи и загорчао је јачима и културнијима од себе.

То је била опасност с југа. У доба мађарске револуције — 1848

год. кад је аустријски империјализам зинуо да прогута Мађарску учинили су и Срби грдну погрешку. Међусобним клањем створена је велика и ненасита Аустрија и ударен темељ проклерикализму германском апетиту — Drang nach Osten-u.

Данас имамо опасност са севера. Промењена је само освајачка нација ал' улога није. Последица може да буде једна иста и само би се ред пропasti изменio.

Мађари, непрекните и вид и слух! Оба наша народа су, по несрћи судбе, на опасном друму насељени. То је пут на којем су се увек укрштавали интереси великих и освајачких народа. То је простор са којег је стално нестајало народа. Истина, наши народи су се нешто дуже задржали, ал' је велико питање: докле још? Ми Срби још како тако, јер смо синови једне велике, породице, ал' ви Мађари — без брата... Промислите! Не губите из вида да од заједничког интереса нема снажнијег уговора и од заједничке опасности снажнијег сродства. А не губите из вида ни ваш опстанак, који ће ти се са победом Немаца коначно изгубити, а са победом Словена стално одржати. Словенима не треба туђе! На површини света нема примера да осам милиона Словена тиранишу 45 милиона других народа као што то чини крвави Беч, који се културним, самозвано, назива.

Пут приближења Тројном споразуму уман је и патријотски, а пут грофа Апоњија изједначује се са путовима разних Адамнијевица. Њихов пут није ренегатство, него Аустријанство, јер су они то од искона били и само су на недозвољен начин испуњавали свој свети циљ. Играли су улоге патријата и то без сваког бола што се Ракоци, Кошут и Бем преврћу у гробовима.

На ваш братски поклич, да нам се да оно што је наше по традицији и на темељу човекова права, ми вам се братски одзвивамо.....

...Измеримо нашу снагу, проценимо шта је чије и бранимо нашу заједничку својину од сваког проклерика.

Појимо у име Бога с Русима — на страх врагам!

Н. М.

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА.

Босански Срби код Билинског.

Ишл. 8. јула,

Заједнички министар финансија г. Билински примио је данас изасланство српске националне странке у босанском Сабору. Међу изасланцима су потпредседник Димовић и посланици Јојкић и Васић, који су дошли да изјаве своју благодарност. Г. Билински рекао је, да је решен да у главнијим линијама води ову исту политику коју је водио и досада. Изасланство је дало изјаву да ће српска национална странка у свима приликама придржавати се програма, који има за циљ рад и верност династији и монархији. Г. Билински се захвалио изасланству и рекао да је систем политички у Босни, који групише све три вероисповести у Сабору, његова творевина; признаје позитиван рад који је српска национална странка развила у Сабору, и изражава наду да ће српско становништво у Босни и Хер-

цеговини у тешким временима увек доказати своју приврженост династији и монархији мирним, смишљеним и патријотским држањем. Ако оно буде дало тај доказ, никад се не може појавити идеја о једној владавини против Срба. Али на жалост министар је сазнао да је један део српске омладине у Босни и Херцеговини залутао, коју су завели људи без свести. Лојално српско становништво требало би сада да покаже своју политичку зрелост утичући свим силама на омладину у смислу династичком и патријотском.

АУСТРИЈА И СРБИЈА.

(Извештај Српског Пресбира)

Аустрија нам прети ратом.

Беч, 8. јула.

Листови су веома пессимистички расположени и говоре као да је рат неизбежен, чак неки иду до тога и надају се да ће рат бити локализован. Услед ових рђавих вести дошло је до велике панике на бечкој берзи. Курс је пао ниже него што је био за време анексије кризе и за време два балканских рата.

„Најес Винер Тагблат“ демантоваће сутра у јутру све вести, које су изашле у „Новој Слободној Преси“ и у „Милитерише Рудшау“, објављујући да ће кроз неколико дана у Београду бити учињен корак и да ће Србији бити остављен кратак рок за одговор.

Примедба пресбира:

Напади појединих бечких листова, као што се види, сад су чак и без привидне мотивације. Вероватно је, да су им циљ берзанске спекулације, те им не вреди придавати озбиљне пажње.

ДОГАЂАЈИ НА БАЛКАНУ.

(Извештај Српског Пресбира)

Румунско-бугарски погранични сукоб.

Букурешт, 7. јула.

Румунска Агенција јавља:

Прошле ноћи између пет и шест часова изјутра на румунску караулу бр. 25 напали су бугарски војници. Румуни су се повукли на позицију стотину метара удаљену, са које су одговорили пуцњем из пушака и убили три бугарска војника. Њихови лешеви нађени су близу румунске карауле.

Софija, 8. јула.

Бугарска Агенција јавља:

Дан је прошао на миру дуж целе бугарско-румунске граничне линије, изузев око карауле Кутулу, на коме се месту догодио последњи румунски напад и око 11 часова пре подне приметила припремање за нову акцију румунских трупа, које су отпочеле да пуцају. Бугарски војници не одговорише. Пушкање је опет отпочело око 2 часа по подне, као и око 11 часова ноћи. Тада су румунски војници ранили једнога Турчина, који је био отишао у Рушчук, хотећи кришом да пређе у Румунију. Бугарски војници су подигли рањеног Турчина и пренели га у болницу у Рушчук. Румуни, њих 20 на броју, пуцали су са места, које се за 600 корака удаљено од румунске границе налази на бугарској територији. Ова по следња офанзива изгледа да је имала за циљ, или да се румунски

војници докопају лешева бугарских војника, који су убијени дан раније под околностима које смо јавили, или да изазову бугарске стражаре да пуцају на румунске војнике, да би се после озбиљан инцидент код карауле Кутулу могао представити као изравнат румунском крвљу, — румунске жртве за бугарске жртве.

Налазећи се пред таквим стањем духова, јако је желети, да румунска влада следије примеру софијског кабинета, замењујући своје војнике, који су умешани у скрашње инциденте другима. Та мера ће моћи само да допринесе да се поврати мир на граници.

Софija, 8. јула

Румунски посланик, који се налазио на одсуству, вратио се ноћас и јутрос се састао са председником министарског савета, поводом инцидента на граници.

Букурешт, 8. јула.

Румунски посланик у Софији, који је требао да се врати јуче на своју дужност, услед поплава, био је принуђен да прекине свој пут за Бугарску и вратио се јутрос у Букурешт. Он је отишао за Софију преко Будим-Пеште и Београда. Пре свога поласка рекао је неколицини новинара, да инциденти на румунско-бугарској граници не изгледају тако тешки, као што се то у први мах мислило и да ће се ускоро доћи до нормалне ситуације.

Софija, 9. јула.

Ноћи између 7. и 8. ов. м. око 11 и по сати, румунски гранични стражари, сакривени иза бусија, пуцали су на једну бугарску караулу у близини Ђуртуклија. Пушкање није дуго трајало. Бугарски стражар испалио је само два метка и после тога све је било мирно.

Епирци нису вршили зверства.

Атина, 7. јула.

Карапанос, епирски министар спољних послова, при пролазу кроз Атину изјавио је неколицини новинаре: категорички демантујем вест објављену у неким европским листовима о споразуму епирске владе са муслиманским побуњеницима при заузимању Корице. Варош је била заузета, јер је она део епирског земљишта противу која су побуњеници управили напад. О томе је претходно била извештена албанска међународна комисија. Трупе албанске владе повукле су се из вароши пре окупације, пошто су многи албански војници пришли побуњеницима.

Што се тиче вести, које листови приписују холандским официрима и команданту добровољачких трупа, Американцу, о тобошњим свирепствима која су извршили Епирци, доказано је да су те вести потпуно лажне пошто су именовани официри напустили варош дан раније пре окупације. Карапанос изрично то демантује, додајући, да су аутономне трупе добиле, на против, изричну заповест да штите хришћанско и мусиманско становништво. Он такође тврди да аутономне трупе имају заповест да не нападају Валону.

Састанак великог везира и Венизелоса.

Цариград, 8. јула.

Уверавају добро обавештеним дипломатским круговима, да је велики везир изјавио неколицини шефова дипломатских мисија,

да ће после мусломанског народног празника, 10. ов. м. отпуштавати у Европу, да би се састао у једној белгијској или холандијској вароши са Венизелосом.

Атина, 8. јула.

Г. Венизелос, у пратњи г. Политиса, главног начелника у министарству иностраних дела и г. Рафела, аташеа у истом министарству, отпутовао је данас за Брисел пре кој Трста.

Турски послови

Цариград, 8 јула.

Четврта парламентарна комисија, која има да поведе претходну истрагу против чланова два бивша кабинета, јуче цео дан саслушавала је чланове та два кабинета. Држи се да ће комисија поднети извештај парламенту око поноћи.

Бивши велики везир Муктар паша рекао је, да је отпуштање трупа пре балканског рата отпочето под младотурским кабинетом и, кад је он позвао резервисте на маневре, балканске државе тумачиле су ово позивање као припрему за рат и наредиле су мобилизацију. Подсећа, како је пре рата, а пошто су узапићени топови и муниција, намењени Србији, а који су се налазили у Солуну, Порта тражила од Србије да написмено како ће остати пријатељ Гурске и кад је Србија то одбила влада је разумела да постоји балкански савез.

Најважнија је изјава Ревзи паше, који је изнео како је кабинет Муктар паше пре рата сазвао један ратни савет, на коме је узео учешћа и Махмуд Шефкет паша. Генерал Абулах паша рекао је тада члановима војнога савета да су 60% пушчаних чаура и топовских метака рђави или празни и да рат неће испasti у корист Турске. Назим паша је био на страни генерала Абулах паше, али Махмуд Шефкет паша изјавио је, да су морал и дисциплина у војсци изврсни и да ће Турска изаћи из тог рата као победилац.

Одбрана Драча.

Драч, 8. јула.

Тврди се да оце и православни свештеници узимају учешћа на скуповима побуњеничких поглавица.

Побуњеници су образовали чете, које плачкају и пале добра њихових противника; оне нарочито отимају стада.

240 румунских добровољаца и више официра стигли су данас.

Синоћ је јављено, према вестима које су стигле овде, да је лојално становништво отерало побуњенике из Берата. Ова вест још није потврђена.

По наређењу холандскога команданта Крона становништво Драча предузело је радове за одбрану вароши; ти су радови били прекинути за неко време.

Сви су дућани затворени.

Преговори с устаницима.

Драч, 7. јула

Одговор побуњеника дошао је данас. Они одбијају да преговарају са представницима Великих Сила на другом месту сем у Шијаку. Делегатима побуњеника наложено је да енергично надстојавају да се преговори воде у средини народа. Представници Великих Сила одлучиће сутра, да ли ће да иду у среду у Шијак. Утврђено је, да војничким покретом побуњеника руководи бивши турски ќенерал штабни мајор под именом Тургут

паша, чије право име није још утврђено.

Аустрија и Ловћен.

Беч, 8. јула.

"Фремденблат", поводом вести, која је изашла у једном француском листу, као да Аустро-Угарска има намеру да силом заузме вис Ловћен, изјављује, да не постоји никакав основ који правда ову вест, која је апсолутно лажна.

СМОТРА ЛИСТОВА.

Натезање између Аустро-Угарске и Србије.

Под тим насловом доноси новосадска "Застава" ово:

Бечки и пештанска листови још увек пишу о запетим одношајима између Аустро-Угарске и Србије. Војнички лист "Милитерише Рундштау" тражи, да се Аустро-Угарска обрачуна са Србијом, јер је сигурна, да Србију неће узети у одбрану ниједна велика сила. "Пестер Лојд" се ухватио за једну изјаву Николе Пашића, коју је учинио пред дописником "Лајпцигер Најестен Нахрихтен", па оштро прети. Ко је прочитao извештај о разговору дописника тога листа, Ролофа са Пашићем, могао је одмах бити начисто, да један министар-председник није могао овако говорити. Пашић је већ исправио ту изјаву, коју је Ролоф дотерао по своме ћефу. Није истина, да је Пашић говорио у вези са будућишћу Аустро-Угарске, да време ради за Србију, него је рекао, да не време показати, да је Србији учињена неправда. Исто тако није истина, да је Пашић говорио о прогону Срба у Аустро Угарској, него је само изјавио, да српска влада има доста после у својој земљи и нема времена да се бави са догађајима ван српских граница. О Црној Гори рекао је Пашић, да тамо живи српски народ, па су према томе тежње Србије и Црне Горе истоветне, као што су показали и последњи догађаји. О другом чему није било ни речи, јер су одношаји између обе сродничке династије одлични, па нема ни говора о каквом надмудривању. Јаки је приказао Ролоф и Пашићеву изјаву о Грчкој, јер је познато, да су Србија и Грчка у савезу, који је основан на заједничким интересима, па стога су њихови одношаји најсрдачнији. Пашић и Ролоф разговарали су о политичким приликама слободно, али је Ролоф изнео друкчије, него што је Пашић говорио.

"Пестер Лојд" би силом хтео да из овог разговора направи какву аферу, па позива Ролофа да се изјасни. Ако Ролоф остане при својој тврђњи, то ће за "Пестер Лојд" бити доволно, да Аустро-Угарска предузме кораке против Пашића.

Али када Пашић пориче, не може Ролоф бити никакав сведок. Он је могао написати, шта је хтео — али за његове измишљотине не може да одговора Пашић; сваки је одговоран за оно, што напише, а Пашић је најпознатији да протумачи своје речи. Тако је у целом свету, али "Пестер Лојд" би силом да се кавжи. Међутим у Берлину нису тако ратоборни. Истина полузванични лист немачке владе ("Нордхајче Алгемајне Цајтунг") налази да је оправдан захтев Аустро-Угарске, да се пречисте одношаји између ње и Србије, а нада се да ће српска влада благовременим попуштањем избеги овбильну кризу. Солидарни интереси Европе захтевају да се очува мир, па ако Европа буде то имала пред очима она ће оставити Аустро-Угарску и Србију, да саме расправе свој спор. "Наје Фраје Пресе" нада се, да Француска

и Русија неће загазити у рат због Србије, а држи као у востку, да ће Енглеска помагати Аустро-Угарску као и у време балканског рата. На берзи у Берлину не деле то мишљење. Тамо се проиела вест, да ће Аустро Угарска ових дана предузети кораке против српске владе па су због тога пале цене аустро-угарским папирима, а то се заједно не би догодило, када би берзијанци били уверени, да ће Аустро Угарска и Србија саме решавати спор.

Француска Цајтунг доноси из Беча бројеви, у којем се тврди, да је погрешно мишљење, као да се сице Тројног Споразума (Русија, Француска и Енглеска) неће мешати у спор између Аустро-Угарске и Србије. Зна се да је Србија била врло вредан чинилац Тројног Споразума и његових политичких рачуна. Кад би Србија била ослабљена, тиме би ослабио и Тројни Споразум. Није искључено, да би Аустро-Угарска и Италија хтели у исто време да реше српско и албанско питање, јер би им лакше било, али тиме би Тројни Споразум био јако оштећен и били би уништени сви добици, који су стечени у балканском рату. Ако је за Русију одржање Србије као предстра же од векиков значаја, она ће загазити у рат. Ако пак Русија нема рачуна да загази у рат, она ће саветовати Србији да безусловно и брзо прихвати аустро-угарске услове, а тиме ће спор бити решен. Према томе може се ускоро очекивати решење овога спора, који може да изазове европски рат. Али више изгледа име за мирно решење целога спора. Разуме се, да све зависи од тога, какве ће услове ставити Аустро-Угарска.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ.

Указ о помиловању.

Потписан је указ о помиловању неколико осуђеника београдског казненог завода.

Професорска скупштина.

Двадесет пета редовна скупштина Професорског Друштва биће у Београду 7, 8. и 9. септембра ове године.

Помиловани Румуни.

Умољени смо од стране овдашњег Кр. Румунског Посланства, да публикујемо ову објаву:

Његово Величанство Краљ Карол, указом он 27. пр. м. амнистирао је све војне бегунце и оне обвезнике из првог и другог позива румунске војске, пореклом из нових румунских крајева, који се приликом мобилизације од прошле године нису одзвали позиву, било хотимично или из узрока, који нису зависили од њихове воље.

Подробнија обавештења могу заинтересована лица добити било у овдје Краљ. Румунском Посланству или у Краљ. Румунском Конзулату у Битољу.

Окружни пут

Пут од Умке преко Мељака до Вреоца, који ће се везати са путом Београд-Лазаревац, проглашен је за окружни пут другог реда.

Пруга Зајечар—Књажевац.

Део јадранске пруге Зајечар—Књажевац пустиће се у саобраћај илуңег месеца.

Прослава Хуријета.

Данас, на дан прогласа уставности у Турској, биће у овдашњем турском посланству спечано примање од 10—11 сати пре подне.

Леп дар ученицима.

Г. Сергије П. Ранковић, писар Државног Савета, извелео је поклонити

за одличне и врло добре ученике наше Трговачке Школе 10 ком. свога дела "Дневник једног тобиџе".

У име награђених ученика изјављујемо трајну захвалност г. Ранковићу на пажњи и лепом дару.

Захвалност.

Г. Ђорђе Вајферт, индустријалац из Београда, извелео је преко свога заступника стовариша пива у Краљеву поплати трговачкој школи Краљевске Трговачке Омладине 10 књига "Трговачко књиговодство", као дар одличним ученицима ове школе.

Управа трговачке школе Краљевске Трговачке Омладине најсрдачније изјављује г. Вајферту на његовом дару и пажњи према њеној школи.

Поклон ученицима.

Г. Ђорђе Вајферт, индустријалац, овједочени пријатељ школске омладине, и ове године послао је — преко госп. Васе Ђорђевића, кафеџ. из Паланке, 5 ком. књига: "Просто и двојно трговачко књиговодство", да се разда као награда одличним и врло добрим ученицима Занат. Трговачке Школе у Паланци, — на чију му управу школе, у име ћака, изјављује највећу благодарност.

Италијански консулат.

Италијанска влада отворила је у Скопљу свој консулат, ради што јачег развића италијанске трговине и индустрије. За консула је постављен г. Цуколини.

Белгијски консул.

Белгијска влада поставила је за свога почасног консула у Београду г. Бисерса, директора трамвајског друштва.

Отпуштени из службе

Светолик Станисављевић, трошарински контролор шесте класе пореског одељења крушевачког, и Радмило Ст. Јотић, порезник шесте класе пореског одељења мориховског, отпуштени су из државне службе.

Бродарске вести.

Српско Бродарско Друштво почев од 10. ов. мца отвара редовну агенцију у Прахову на Доњем Дунаву за пријем и отправљање путника и пртљага и сваколику робу.

Трговина, Привреда, Финансије.

Колонијална политика Аустро-Угарске.

Ма ко, ко је пратио политику суседне монархије за последњих десет година, не може се отргнути утиску, да се цела политика те велике сile своди све више само на један циљ: борбу против Србије. То изгледа мало као парадокс, да једна царевина са 50,000.000 становника нема важнијег посла од сукоба са једном државицом која је до јуче била држава трећег реда. Али је тако.

Међутим, ипак, у Аустрији има државника који не сматрају да целокупни живот њихове монархије треба везати за борбу са Србијом. То ново мишљење добија све више присталица нароч

инач, др. Холуб, који се био вратио у Беч после дужег бављења у Трансвалу, успео је толико, да на вишеместу изложи један предлог, савршено остварљив, о аустро-угарском протекторату на још незаузетим пределима Средње Африке, али су му затим учтиво показали врата. Неколико година доцније, једно колонијално друштво, основано подстицањем кнеза Алфреда од Вреда, намераваше да ради на побољшању економских односа са Јужном Америком, али га влада остави без сваке помоћи и заштите, коју јој је тражило. Доцније, неколико поданика аустро-угарске монархије, који су путовали по Абисинији у научном циљу, покушаше, опет без успеха, да заинтересују државу и индустријалце аустријске за подизање једног трговинског музеја у Адис Абаба. И то су само три примера међу многим осталим.

Али сјајан рад осталих трговачких народа није могао да остане без утицаја ни на аустроугарске политичаре, опијени србофонстом и плановима за излазак за Солун. Ови видеше најзад да не треба остављати целу светску трговину народима Средње и Западне Европе. Они као да приметише да поједи пута који им је Бизмарк показао после Садове, постоје и други путеви за развој и напредак њихове земље. У том циљу предузеће се мере ради подизања прокоморске трговине. Под заштитом бечке и пештанске владе, сва пловидба на Средоземном Мору и Атланском Океану би реорганизована.

Бечки дописник „Журнал-а де Женев“, бавећи се у једном од својих скорањих дописа о спољној трговини аустро-угарске монархије, вели да нема ни једног важнијег пристаништа о Мароку, Алжиру, Тунису, Египту, Малој Азији, које сад не посећују редовно бродови под аустроугарским павиљоном. С пословима се отишло кроз долину Нила и Црвеним Морем све до хинтерланда Источне Африке. Последње три године, аустријски увоз је растао стално у Абисинији. Ту је разлог оном пријему и највишим почастима, које је граф Берхолд указао ту скоро абисинској мисији поред све привилегије коју је она изазвала у савезној Италији.

И побољшање пловидбених веза са Јужном Америком је показало већ лепе последице. Раније је само једно друштво, аустријски Лојд, са Трстом као својим средишним пристаништем, попуњавало потребу свих далеких путовања, како на Исток, тако и на Запад. То беше једна врста монопола, те, као тајко, ово друштво је све мање и мање било у стању да осигура, против све веће стране конкуренције, честу и брзу пловидбу. Да би се томе помогло, Лојд сведе своје путове на линије Истока: Левант, Индија, крајњи Исток, а за Америку се створи ново друштво: Аустро—Американа, на челу са шефом познате бечке спедитерске куће, Шенкер и Комп. То друштво, по речима поменутог дописника, заузима већ лепо место међу највећим компанијама које постоје, а на линији Аргентина, без мало, односи рекорд у брзини. По сили уговора, који је закључен пре неколико дана са Чили, те ће се ливије продуžiti у месецу јулу до Сантјаго. На тај начин, аустријска влада одредила је као допунску потпору једна милиона круна.

У том циљу Аустрија спрема и уговоре с повлашћеним тарифама са већином република јужне и средње Америке. Дописник који и иначе симпатише новој политици старе Хабзбуршке монархије, признаје да с преговорима не иде глатко, и наводи као разлог томе што монархија нема у тим државама својих дипломатских представника и што је принуђена да води

негосијације преко посланика или конзула, постављених у суседним државама. Мени пак изгледа да је ту прави разлог познато ситничарство аустријских метода у политици уопште и њен бирократски систем на по се. Пројекат уговора са Колумбијом одлаже се већ годину дана, јер република не пристаје на потпуно ослобођење од царине на увоз пртљага и оруђа досељеничког. Пројекат уговора је предложен и Венецуели, али она није још ништа одговорила. Почети су преговори са Чили, а Боливија чека да види какав ће тај уговор испasti, па да га узме за модел кад са њом отпочну преговори.

У Аргентини, где аустријска индустрија има шанса за проју, аграрци постављају за извоз смрзнутог меса такве услове, који се не примају аустријским аграрцима. И место да се нађе један правичан модус, Аустрија чека да аргентински аграрци попусте. Што се тиче других држава, као што су: Перу, Костарика, Никарагуа, Екватор и Сан Салвадор, оне су већ у преговорима, или резервишу своје одговоре или су тек позвате да ступе у преговоре.

Дописник вели да је овом приближењу између монархије и јужно-америчких држава допринео највише Др. Перец, први посланик кога је Аргентина послала у Беч. Дипломата обазрив, предузетан, радљив, он је упознао фабрике, подстицао индустрије, организовао штампу. Узео је учешћа у оснивању Аустро Американе и отворио је у Бечу музеј пољопривредних производа аргентинских.

„Ек.“ Д-р Милутин Ускоковић.

Привилегована Народна Банка.

Стање на дан 30. јуна 1914.

АКТИВА:

1.) Метална готовина: а) у злату, у касама и код страних кореспондената Дин. 74,362.893·74 б) у сребру Дин. 8,165.965·19 Дин. 82.528.858·93

2.) Лисница: а) у злату Дин. 219.400·60 у сребру 9,067.854·75 Дин. 9,287.254·75
3.) Зајмови на државне обвезнице у злату Дин. 133.570. б) у сребру 1,968.416·40 Дин. 2,101.986·40.

4.) Зајмови по текућим рачунима. а) у злату Дин. 3,949.769·67; б) у сребру Дин. 21,428.023·85; Свега Динара 25,377.793·52.

5.) Државни зајам у сребру на осн. зак. од 15. марта 1908. год. Динара 10,000.000.

6.) Дуг Министар. финанс. у сребру по рачуну привремен. разм. Дин. 47,890.139·57.

7.) Вредност резервног фонда Динара 670.496·79

8.) Остапаве по текућим рачунима 48,476.071·39.

9.) Разни рачуни Динара — — — |

Свега Дин. 226,332.601·35

ПАСИВА:

1.) Уплатена главница Д 10,000.000.—

2.) Резервни фонд Дин. 671.100·06

3.) Новчанице у текчују: а) у злату Дин. 4,759.820.— б) у сребру Динара 86,441.930.— Свега Дин. 91.201.750.—

4.) Обавезе по текућим рачунима. а) у злату Дин. 960.903·31 б) у сребру 1,006.299·79 Свега Дин. 1,967.203·10

5.) Действо Министар. финанс. у злату по рач. привремен. разм. Динара 47,890.139·57

6.) Остапљачи остапава по тек. рачунима Динара 48,476.071·39

Мин. Фин. Депо у сребру без камате. Динара 25,347.108·80

7.) Разни рачуни Дин. 779.228·43.

Свега Дин. 226,332.601·35

ИЗ ТРГОВАЧКЕ КОМОРЕ.

Уредба о посредницима.

Чл. 1.

Као посредници (сензали) сматрају се она лица којима је главно занимање посредовање између продаја и купаца у трговачким пословима, и који то посредовање врше самостално.

Према томе се као посредници не сматрају и не подлеже прописима ове Уредбе она лица, која као особље једне радње купују и продају на пијацама искључиво за рачун те радње. Да би се ова лица могла разликовати од посредника, потребно је да имају овлашћење од своје радње, потврђено власнику, и да га увек на захтев власти, покажу.

Тако исто под ову Уредбу не потпадају агенти за увозну или извозну трговину.

Чл. 2.

Онај који жели да буде посредник има да се пријави трговачком удружењу у месту у коме жели радити, а које је комора означила као свог поверилика

Уз молбу треба да поднесе уверење месне полицијске власти да је пунолетан и да није због преваре или због каквог другог из користољубља учињеног злочинства или иступа осуђиван (чл. 52 тргов. зак.)

Ако у дотичном месту не постоји Трговачко Удружење онда ће се обратити Трговачком Удружењу у најближем месту.

Чл. 3.

Трговачко удружење прегледаје уверење молилаца, па ће према њему и према општем гласу који молилац ужива изабрати га или не за посредника тога места. Ако га изабере увешће га у регистар посредника.

Противу решења Трговачког Удружења може се поднети жалба Трговачкој Комори а против решења ове Министру Народне Привреде.

Чл. 4.

Ако молилац буде изабран за посредника онда ће му се издати о томе уверење, за које није потребно никаква државна такса (чл. 143 зак. о радњама и чл. 6. тач. 16. зак. о так.)

Са овим уверењем обратиће се молилац Трговачкој Комори за одобрење да може протоколисати трговачку фирму посредничку. Уз уверење треба да пошље таксу за одобрење и то:

Ако је посредник на пијаци (сензал) Динара 10.

Ако врши остале посредничке послове или има своју засебну канцеларију дин. 30.

Чл. 5.

Кад добије одобрење од Коморе, молилац ће се пријавити Првостепеном Суду свога места (у Београду Трговачком Суду) који ће га за посредника потврдити и то објавити надлежним путем (чл. 51 трг. закона.)

За ову пријаву Суду и протоколисање посредничке фирмe плаћа се дин. 50.— државне таксе.

Ово се протоколисање мора и у службеним новинама објавити.

Чл. 6.

Посредници су дужни о свима пословима по којима посредују водити ручни дневник као и управ-

љати се у свему осталом по прописима трг. закона.

Чл. 7.

Трговачки посредници су дужни савесно и брзо отправљати своје послове, о чему води надзор месно Трговачко Удружење:

Ако никаква награда за закључење послова није уговорена она, не се одређујати према месним приликама. Тарифу за ове награде одређује Министар Народне Привреде, на предлог месног Трговачког Удружења, који ће оно учинити преко Трговачке Коморе.

Чл. 8.

Ко упражњава посредничку радњу а није поступио по овој уредби биће кажњен по чл. 154 тач. 1. Закона о радњама.

Чл. 9.

Посредничко право губи се:

1. ако дотични падне под стечај,
2. ако је под истрагом за прљава дела,
3. ако је осуђен за прљава дела,
4. ако би се на тужбу приватних доказало да дотични посредник несавесно и лабаво врши своје дужности. Тужбу прими, истрагу води и решење доноси управа месног Трговачког Удружења а против њеног решења може се жалити Трговачкој Комори односно Министарству Народне Привреде.

Чл. 10.

Трговачки посредници из места у којима нема Трговачког Удружења подлеже избору и надзору од стране трговачког удружења у најближем месту које је поверилика Коморе.

На основу чл. 22. закона о радњама одобравам ову Уредбу о посредницима.

ТБР. 3193. (М. П.) Министар Народне Привреде, јуна 1914. Београд. Др В. Јанковић с. р.

Српска Трговачка Агенција у Ђенови.

Г. Стеван Бркић, отправник кр. Српске трговачке агенције за Италију са седиштем у Ђенови, извештава извознике трговце и све оне, који имају послове са Италијом, да је адреса агенције следећа Agenzia Commerciale del Regno di Serbia Genova (Italia).

за телеграме: Brkits Genova.

ПОЗИВ УЧЕНИЦИМА ТРГ. ШКОЛЕ Б. Т. О.

Цариград — 8. јула. Прекјучејају: шљиве и пекmez Mrk 4—. Подје циклон опустошио поља у око колини Бујум-Чекмеџета. Три лица су убијена и више их је рањено. Има и стоке убијене и рањене.

Цариград — 8. јула. Г. Грав, Енглез, бивши члан комисије за финансијске реформе, постављен је за главног инспектора министарства финансија. Порта је јуче потписала уговор.

Техеран — 9. јула. Јуче подне било је крунисање персиског шаха у присуству дипломатског кора, принчева и виђених грађана. Затим је шах примио дипломатски кор.

Ишл — 8. јула. Берхтолд је стигао овамо. Цар га је примио у аудијенцију, која је трајала један сат, на којој је Берхтолд реферирао о текућим пословима свога ресора. Берхтолд ће остави у Ишу до сутра.

Париз, 8. јула. — Емил Бурже књижевник, сведок у Кајовљевој аferи, рекао је: како је он био уверен да је, г. Калмет, примајући оптужену имао намеру рећи јој: да он остаје на политичком терену у својој полемици са г. Кајом. Г. Е. Бурже тврди како ни једног тренутка г. Калмет није помишљао да објави приватна писма.

Техеран, 8. јула. — Персиски шах на свечан начин ушао је у парламенат, у коме је положио заклетву на устав; затим је отишао у мешеју да се моли Богу.

Лондон, 8. јула. — Конференцију, која има да регулише тешкоће око Home Rule Bill састала се у Букингамској палати. Били су присутни посланици Гарсон, Ерен, Дилон, Донар Ло и Едмон Ланден; министар Аскит и Лојд Жорж. Краљ их је примио и изложио циљ конференције.

Страна тржишта

Берлин, 6. јула (Трговинска агенција)

Производи

Пшеница	Мрк. 20	20	50
Раж		16·90	— 17—
Овас		17·70	— 18·60
Јечам лак		14·30	— 14·60
тежак		15·70	— 16·20
Кукуруз		14·70	— 15—
Пасуљ		25—	— 25·50
Ораси		—	—
Мекиње		11—	— 11·50
Пшеница за Сеп.	М. 19·47	—	19·52
Октоб.		19·57	— 19·62
Раж	Сеп.	16·20	— 16·25
	Октоб.	16·35	— 16·37
Овас	Сеп.	16·20	— 16·27
	Октоб.	16·30	—
Кукуруз	Сеп.	14·05	— 14·10
	Октоб.	—	—
све франко	Берлин	царињено.	Царину
на 100 Кгр. плаћа:			

Пшеница Mrk. 5·50, овас и раж Mrk. 5—, јечам за пиво Mrk. 4—, за хрену Mrk. 1·60, кукуруз Mrk. 3—, пасуљ и ораси Mrk. 2—, мекиње слободне.

Суве шљиве.

Гарнитура 65-70 mrk. — 70-75 mrk. 58; гар. 80-85 mrk. 47; гар. 95-10 mrk. 40-50; гар. 100-120 mrk. 34—;

Пекmez mrk. 35—

Све за од сто кгр. царињено. Франко Берлин. Царину на 100 кгр. пла-

гају: шљиве и пекmez Mrk 4—. Подвоз Београд-Берлин Mrk. 5·75 од сто-

котилни Бујум-Чекмеџета. Три лица

су

убијена

и

више

их

је

рањено.

Има и стоке

убијене

и

рањене.

Живина. — Јаја

Кокошке старе комад	Mrk. 1·50	— 1·70
І врста		1·50—1·70
ІІ		0·90—1·10
Патке комад	Mrk. 1·60	— 1·70
Гуске		—
Ћурке пар		—

Јаја I кош (60 ком.)	Mrk. 3·50	— 3·90
ІІ		3—3·40

Франко Берлин. Царина се плаћа на сваку живину Mrk. 4— од 1% азумирајући гуске које су ослобођене царине.

Подвоз за ситну живину стаје по Mrk. 0·25 од комада, за гуске и ћурке 10 Mrk. 0·50 до 0·60 од комада.

Коже

Јагњеће I а 90 кила	Mrk. 195	— 205—
јагњеће I а 70 кила	Mrk. 180	— 185—
јагњеће I а 50 кила	Mrk. 150	— 155—
јареће Mrk. —	—	од сто ком.
Овчије —	—	од сто ком.

Коже не плаћају царину. Подвоз од Београда до Берлина стаје по Марака 650 од 1% килограма.

Југословенска Национал. Омладина. Будимпешта, 8. јула

Филијала Српска банка

	ДОВОЗ	ИЗВОЗ
Пшеница	15099	550
Раж	302	204
Јечам	—	—
Зоб	7612	7490
Кукуруз	36834	21074
Брашно	408	14432
Мекиње	3692	—

Домаћа тржишта

ПРОИЗВОДИ
Сmederevo, 6. јула (Општински суд)

Пшенице старе	16	—	17—
Пшенице нове	15	—	17—
Кукуруз у зруу	10	—	12·40
Кукуруз у клипу	—	—	—
Јечам	8	—	11—
Ова	11	—	12—
Раж	—	—	—
Пасуљ бела	18	—	20—
жута	—	—	—
Лука	20	—	30—
Кромпир нов	10	—	20—
Арапник	—	—	—
Грожђа свежег	—	—	—
Љубка	10	—	20—
Крушака	—	—	—
Масла топљевог	—	—	—
Кајмака	—	—	—
Сира	90	—	1·40
Сланине	—	—	—
Масти	1·40	—	—
Ораха	—	—	—
Вишња	—	—	—
Воска	—	—	—
Лоја топљеног	—	—	—
Пекmez	—	—	—
Шљиве сувих	—	—	—
Вина бела	60	—	1—
Вина црна	60	—	1—
Ракије меке	6	—	1·20
Ракије љуте	1·50	—	2·50
Сена	4·50	—	6—
Кожа овчиња	—	—	—
Кожа козјих	—	—	—
Кожа јагњећих	—	—	—
Кожа јарећих	—	—	—
Вуне праше	—	—	—
Вуне непраше	—	—	—
Јаја 100 ком.	6·50	—	8—
Пилића 1 пар	1·30	—	3·50
Пловача 1 пар.	1·60	—	4—
Гусака	3—	—	5—
Ћурака	—	—	—
Месо говеђе	1·20	—	—
овче	—	—	—
свињско	1·30	—	—
Говеда ж. м.	50	—	50—
Свиње	75	—	80—
Тумура	—	—	—

На овдашњу пијацу сваког пазарног дана, а то је сваког четвртка, долази крупна, дебела рогата стока. Про- даје се од 300 до 1200 дин. пар.

Берзе

БЕОГРАДСКА БЕРЗА

од 9. јула 1914 године

КУРС

ЗАЛУТЕ—НОВАЦ

ЗЛАТНИК ДИН. 20

Златник од 20 дн. пајаши
Златник од 20 дн. пајници
Злат

